

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621201386
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4621201386.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, 955 01 Topoľčany, dieťa matky: L. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L.. G. XXXX/X, XXX XX P., a otca: W. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/X, XXX XX L., o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd z n i ž u j e výživné otca na maloletú R. S., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 120 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku s tým, že výživné je splatné vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

II. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 11Pc/5/2019-118 zo dňa 18.02.2020 v časti výšky výživného. V ostatných častiach zostal uvedený rozsudok n e z m e n e n ý.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 01.06.2021 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh otca na zníženie výživného na maloletú R. S., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 120 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne. Návrh otec odôvodnil tým, že rozsudkom č. k. 11Pc/5/2019 zo dňa 18.02.2020, právoplatného dňa 25.03.2020 bolo rozvedené manželstvo otca - navrhovateľa a matky maloletej, maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol povinný uhrádzať na maloletú výživné v sume 120 eur mesačne. V tom čase súd vychádzal z príjmov otca počas rokov 2019-2020 zo zamestnania v spoločnosti K. D..O..M.. Otec vo svojom návrhu uviedol, že od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti, od mája 2020 bol prinútený zmeniť zamestnanie, keďže vplyvom „koronakrízy“ dostal v spoločnosti K. D..O..M.. výpoveď. Momentálne je zamestnaný v spoločnosti B. D..O..M.. L. ako skladník, jeho čistý mesačný príjem je 550 eur, mesačné výdavky sa od posledného pojednávania veľmi nezmenili.

2. Na pojednávaní dňa 09.08.2021 otec uviedol, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu, pričom účinnosť žiadal stanoviť od právoplatnosti rozsudku, matka s návrhom nesúhlasila a kolízný opatrovník ÚPSVaR Topoľčany navrhol vykonať dokazovanie. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/23/2021 a sp. zn. 11Pc/5/2019, účastníci konania nemali námietky k oboznámeným listinám. Následne súd pristúpil k výsluchu otca, ktorý uviedol, že návrh na zníženie výživného podal z dôvodu, že prišiel o prácu u bývalého zamestnávateľa K. D..O..M.. z organizačných dôvodov a v súčasnom zamestnaní dosahuje nižší príjem. Mesačné výdavky uviedol v sume 263 eur hypotéka, nájomné v sume 163 eur, výživné v sume 120 eur, elektrina v sume 20 eur, SPP plyn v sume 5 eur, RTVS v sume 5 eur, životnú poisťku v sume 32 eur, poisťku na byt v sume 7

eur, paušál v sume 12 eur, internet v sume 43 eur, výdavky na jedlo a drogériu v sume 250 eur, benzín v sume 100 eur, ročné výdavky na daň z nehnuteľnosti v sume 34 eur, PZP v sume 112,80 eur ročne. Ďalej uviedol, že v súčasnosti býva v 3-izbovom byte v L. so svojou priateľkou, ktorá mu prispieva na polovicu nákladov na domácnosť, v súčasnej dobe je zamestnaná. O životnom poistení otec doklad nemá, avšak nenamieta, ak to ako náklad nebude vzaté do úvahy. Zo mzdy otcovi maloletej strhávajú stravné v sume 32,28 eur mesačne, kvôli zníženiu svojej finančnej záťaže otec maloletej predal motorové vozidlo a kúpil lacnejšie, aby si vyplatil podľžnosti voči svojim rodičom, ako dôkaz predložil kúpno-predajné zmluvy.

3. Matka maloletej pri výsluchu uviedla, že má podozrenie, že príjem navrhovateľa je účelovo znížený, z ľahko overiteľných zdrojov si údajne overila, že priemerný nástupný plat skladníka ako plat fix je približne vo výške 900 eur. Z tohto dôvodu zvažuje aj podanie na inšpektorát práce a preverenie tejto skutočnosti a poukázala na to, že navrhovateľ sa o svoje náklady delí so svojou partnerkou. Matka maloletej ďalej uviedla, že jej príjem za minulý rok bol rodičovský príspevok vo výške 370 eur, daňové priznanie nepodala. Aktuálne pracuje s mesačným zárobkom približne 850 eur vo firme W. ako dizajnér, býva v 3-izbovom byte s maloletou, mesačné výdavky uviedla v sume 114 eur nájomné, 172,38 eur hypotéka, jasle vo výške 358,82 eur, životné poistenie pre maloletú v S. v sume 26,40 eur, životné poistenie matky v sume 34,60 eur, benzín mesačne v sume 50 eur, elektrina v sume 25 eur, telefón a internet v sume 10 eur, lekárne v sume 30 eur, drogéria v sume 30 eur, strava približne v sume 150 eur, oblečenie v sume 40 eur, plávanie v sume 24 eur, ďalej využíva služby opatrovateľky, nakoľko jej kolidujú rodičovské povinnosti s prácou, pričom tento výdavok kolíše od 20-70 eur, kde opatrovateľka berie 3 eurá na hodinu. Matka predložila ako listinné dôkazy výpis z účtu A. J., čestné prehlásenie o tom, že jej rodičia pomáhajú finančne ako aj so starostlivosťou o maloletú, pracuje aj cez víkendy - soboty resp. nedele. Finančná situácia matky bola minulý rok natoľko zlá, že jej nedovoľovala zostať doma a chýbajúci príjem si musela nahradiť tým, že musela ísť do práce a zamestnať sa. Matka pri výsluchu žiadala súd, aby zväzil, že všetka starostlivosť o maloletú vrátane sprievodu k lekárovi je iba na matke a pracovnú zmluvu má len do konca tohto roka, čo sú 4 mesiace. Maloletá je na svoj vek vyspelá, predbieha svojich rovesníkov, matka v nej chce tieto vlastnosti podporovať s čím tiež súvisia ďalšie výdavky na športovanie - plávanie, bicykel, náklady na kreslenie. Tým, že maloletá navštevuje jasle sa zvýšili výdavky na maloletú v tom, že je potrebné jej kupovať veci dvojmo, na doma aj do jaslí. Ďalej matka uviedla výdavky, ktoré má raz ročne a to výdavky na poistenie auta v sume 84 eur, poistenie domácnosti a nehnuteľnosti v sume 111 eur, dane za komunálny odpad v sume 80 eur a daň z nehnuteľnosti v sume 26,60 eur, Satro v sume 50 eur. Matka znova zdôraznila, že jej v tejto situácii v starostlivosti o maloletú pomáhajú jej rodičia.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 27.9.2021 v záverečnej reči uviedol, že žiada návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietnuť, nakoľko nie je v záujme maloletého dieťaťa ani na jeho prospech.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/23/2021, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu v Topoľčanoch sp.zn. a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch, sp. zn. 11Pc/5/2019 zo dňa 18.02.2020 bola určená otcovi vyživovacia povinnosť vo výške 120 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku t.j. od 25.3.2020. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 25.3.2020.

Otec maloletej v čase poslednej úpravy výšky výživného pracoval pre firmu K. s.r.o. s čistým mesačným príjmom vo výške 857,37 eur, býval v 2-izbovom byte v L. a jeho oprávnené výdavky boli vo výške 468 eur mesačne.

Otec maloletej je od 08.06.2020 zamestnaný v spoločnosti B.Š. s.r.o. ako skladník s priemernou čistou mesačnou mzdou vo výške 610,75 eur a jeho oprávnené mesačné výdavky sú vo výške 734,50 eur. - bez výživného. Pracovný pomer u zamestnávateľa K., spol. s.r.o bol ukončený s navrhovateľom 30.4.2020 dohodou, z dôvodu organizačných zmien u zamestnávateľa

V čase poslednej úpravy výšky výživného matka maloletej bola na materskej dovolenke, poberala materskú z nemocenského poistenia zamestnanca zamestnávateľa D. L. s.r.o. mesačne vo výške 645,60-667,12 eur a jej oprávnené mesačné výdavky boli vo výške 503,47 eur.

Matka maloletej je od 01.04.2021 zamestnaná v spoločnosti W. s.r.o. ako dizajnér, pracovný pomer je uzatvorený na dobu určitú od 1.4.2021 do 31.12.2021. Jej priemerný mesačný príjem zo zamestnania je vo výške 865,63eur, poberá mesačné výživné na maloletú v sume 120 eur a jej oprávnené mesačné výdavky sú vo výške približne 1.070 eur. Matka v čase od 1.8.2020 do 31.12.2020 poberala rodičovský príspevok v sume 370 eur, a od 1.1.2021 v sume 378,10 eur.

Maloletá v čase poslednej úpravy výživného mala jeden mesiac, bola v priamom zaopatrení matky, ktorá ju dojčila a zároveň dokrmovala sunarom, za ktorý mesačne platila 78 eur, kupovala plienky za 48 eur, kozmetiku 35 eur, pričom maloletá bývala v domácnosti so svojou matkou v trojizbovom byte, kde mala vlastnú izbu.

Aktuálne maloletá je naďalej v priamom zaopatrení matky, s ktorou býva v spoločnej domácnosti, pričom od 11.03.2021 navštevuje Detské jasle C. P., na ul. L. V., kde má matka mesačné náklady na detské jasle 358,82 eur, ktoré predstavujú náklady za starostlivosť o dieťa a obslužné činnosti vrátane nákladov na stravu.

5. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 ZoR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 ZoR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZoR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

6. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne vývojom životných nákladov podľa §78 ods. 3 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, pričom súd je povinný skúmať príčiny takejto straty. Až v prípade ak má súd preukázané, že sa pomer účastníkov preukázali môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

7. Na strane oprávneného súd skúma jeho skutočné odôvodnené potreby (spotrebný charakter výživného) s ohľadom na zákonnú mieru podľa druhu vyživovacej povinnosti. Oprávnené potreby pritom v nijakom prípade nezahŕňajú len stravovanie, ale sú dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky. Na strane povinného sa prihliada na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné konkrétnemu oprávnenému a výšku a spôsob už poskytovaných plnení. Jeho možnosti, teda potencionálne príjmy, nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu a pod. ďalej súd skúma majetkové pomery, ktoré sa posudzujú komplexne, zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, záväzky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a pod.). jednak jeho životný štandard, s ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady).

8. Takto vykonaným dokazovaním potom mal súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti za preukázaný, nie však v celom rozsahu. Závažnou zmenou pomerov na strane otca sa stala skutočnosť, že z objektívnych dôvodov (bez jeho zavinenia), prišiel o prácu, pričom u nového zamestnávateľa dosahuje mzdu nižšiu o 246,62 eur, čo je podstatný pokles príjmu oproti obdobiu, kedy bolo výživné naposledy určené. Výdavky účastníkov sú približne rovnaké. Pokiaľ bolo zistené, že matka aktuálne pracuje a dosahuje priemerný mesačný príjem podstatne vyšší ako pri poslednom určení výživného, kedy poberala iba materskú, súd poukazuje, že matka sa zamestnala na úkor priamej starostlivosti o maloleté dieťa, pričom mesačne platí za predškolské zariadenie sumu, po ktorej odrátaní má príjem ktorý matka poberala ako materskú v čase posledného určenia výživného, takže túto skutočnosť súd nezohľadňoval ako finančný prírastok na strane matky, čo sa týka jej príjmu.

S poukazom na horeuvedené je zrejmé, že na strane otca došlo k podstatnej zmene pomerov v príjmovej časti a to mzdy a teda zmena pomerov je odôvodnená na strane otca subjektívne, a preto súd znížil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 120 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a to z dôvodu, že síce k zmene pomerov došlo od 01.05.2020, avšak sám navrhovateľ sa domáhal zmeny účinnosti zníženia výživného od právoplatnosti rozsudku, čo súd akceptoval, a preto znížil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú R. s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

9. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien.